

Heby kommuns författningssamling

Utbildningsnämnden

ISSN 2000-043X

HebyFS 2026:13
Infördes i
författnings-
samlingen den
28 april 2026

Riktlinjer för godkännande av och bidrag till fristående förskolor, fritidshem utan anknytning till skola och pedagogisk omsorg

Utbildningsnämnden beslutade¹ den 24 april 2026 om följande riktlinjer.

Inledning

Utbildningsnämnden är den instans som prövar och beviljar godkännande av och fattar beslut om rätten till bidrag och har därför tagit fram dessa riktlinjer för den som vill starta fristående förskola eller pedagogisk omsorg.

För enskild huvudman som vill driva förskola eller pedagogisk omsorg krävs godkännande enligt skollagen (2010:800). Huvudmannaskapet är förknippat med ett av ansvarig nämnd beviljat godkännande. Fristående förskola finansieras på samma sätt som kommunal förskola med offentliga medel och med föräldraintäkter. Ansökan om godkännande ska vara skriftlig på särskild blankett som tillhandahålls av barn- och utbildningsförvaltningen. Ansökan ska innehålla en beskrivning av verksamhet, personal och lokaler så att Utbildningsnämnden ska kunna bedöma kvalitet och säkerhet. Vad nämnden särskilt kommer att beakta vid behandling av ansökningar framgår under respektive rubrik nedan. Söker ett bolag, en förening eller en stiftelse ett godkännande ska ansökan innehålla bolagsordning eller stadgar, av vilka firmatecknare ska framgå. Upplysning om ekonomisk status ska lämnas i ansökan. Godkännande kan inte överlåtas.

¹Ubn § 98/2026. Beslutet ersätter HebyFS 2024:16

Godkännande enligt skollagen

Utbildningsnämnden bedömer rätten till godkännande och bidrag med utgångspunkt från skollagen och läroplan för förskolan Lpfö 18.

F-skattsedel eller motsvarande

Verksamheten ska bedrivas yrkesmässigt, som näringsverksamhet. Anordnaren ska av Skatteverket ha godkänts för F-skatt eller motsvarande. F-skattsedel eller motsvarande måste finnas för att bidrag ska utgå. För juridiska personer såsom bolag, föreningar, stiftelser och registrerade trossamfund eller någon av dess organisatoriska delar ska dessutom bolags- eller annat organisationsbevis med uppgift om organisationsnummer, firmaadress, firmatecknare, bokföringsår, revisor etc. finnas. Skatter och arbetsgivaravgifter ska vara inbetalda.

3. Säkerhet

En handlingsplan och rutiner för att garantera barns säkerhet i lokalerna och i den dagliga verksamheten ska upprättas och fortlöpande följas upp. (Se 8 kap. 8 § Skollagen *Barngrupperna och miljön*).

4. Ledning

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Denna ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. (Se 2 kap. 9 och 11 §§ Skollagen *Ledningen av utbildningen*).

5. Personal

Huvudmannen ska för undervisning använda förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som förskolläraren ska bedriva. Utöver förskollärare får i förskolan finnas annan personal med sådan utbildning och erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas. (Se 2 kap.13-14 §§ Skollagen *Lärare och förskollärare*).

6. Lokaler

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler med hänsyn tagen till barns behov av balans mellan aktiviteter och vila samt god arbetsmiljö både inom- och utomhus. Lokalerna ska vara så beskaffade att de möjliggör en pedagogisk verksamhet i linje med läroplanens krav. Lokalen ska ha en hög grad av tillgänglighet och säkerhet. I ansökan ska finnas ritningar över de lokaler där verksamheten är avsedd att bedrivas med godkännande från brand – och miljömyndigheter.

7. Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. (Se 8 kap. 9 § Skollagen *Särskilt stöd*).

8. Mottagande och urval av barn

Varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola, om inte kommunen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Om det inte finns plats för alla sökande, ska urvalet göras på de grunder som den kommun där förskoleenheten är belägen godkänner. (Se 8 kap. 18 § Skollagen *Mottagande, 19 § Urval*).

9. Öppethållande

Verksamheten ska utgå från familjens behov. Förskola ska tillhandahållas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars arbete, studier eller för barnets eget behov. (Se 8 kap. 5 § Skollagen *Erbjudande av förskola*).

10. Barnolycksfallsförsäkring

Heby Kommun ombesörjer erforderligt försäkringsskydd för barnen.

11. Avgifter

Avgifter som huvudmannen för en fristående förskola tar ut får inte vara oskäligt höga. (Se 8 kap. 20 § Skollagen *Avgifter*). Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 525 timmar per år. För barn som erbjudits förskola enligt 8 kap. 7 § i skollagen får avgiften avse bara den del av verksamheten som överstiger 15 timmar.

12. Tystnadsplikt

Den som är eller har varit verksam i enskilt driven förskola får inte obehörigen röja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden. (Se 29 kap. 14 § Skollagen *Tystnadsplikt*). Den enskilde huvudmannen svarar för att informera all personal om att tystnadsplikt gäller inom verksamheten.

13. Åtgärder mot kränkande behandling

Huvudmannen för verksamheten ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Det ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling av barnen. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (Se 6 kap skollagen och 3 kap diskrimineringslagen). Kommunen har inte tillsyn över skollagens kapitel 6, som rör kränkande behandling. Tillsynen för detta ansvarar Skolinspektionen för.

14. Anmälningsskyldighet

Myndigheter och de som är verksamma inom verksamheter enligt skollagen är skyldiga att anmäla oro för ett barn till socialnämnden 19 kap 1 § Socialtjänstlagen (2025:400) När socialnämnden har beslutat om en utredning om ett barns behov av skydd eller stöd är alla myndigheter, anställda och yrkesverksamma som anges i 19 kap. 1 § Socialtjänstlagen skyldiga att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen (20 kap 6 § Socialtjänstlagen).

Den enskilde huvudmannen svarar för att informera all personal om att anmälningsskyldighet gäller inom verksamheten.

15. Informationsskyldighet

Utbildningsnämnden är skyldig att informera om beslut eller förhållanden som påverkar den enskilde huvudmannens verksamhet. Den enskilde huvudmannen är på motsvarande sätt skyldig att lämna information vidare till berörda föräldrar.

16. Tillsyn

Kommunen har tillsyn över förskola, fritidshem utan anknytning till en skola och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt. (Se 26 kap. Tillsyn). Tillsynen ska tjäna både som kontroll av och återkoppling till verksamheten. Utbildningsnämnden ska genom tillsynen kunna känna sig säkra på att verksamheten uppfyller ställda krav. Tillsynen kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med de författningar och riktlinjer som gäller för verksamheten.

Kommunen har i sin roll som tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till lokaler som används i verksamheten, samt rätt att få upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. (Se 26 kap. 6 och 7 §§).

Tillsynen ska säkerställa att verksamheten fortlöpande bedrivs baserat på de underlag och uppgifter på vilka godkännandet grundas. Tillsynens omfattning ska variera efter behov. Kommunen har i sin roll som tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till lokaler som används i verksamheten, samt rätt att få upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. (Se 26 kap. 6 och 7 §§).

Kommunen som tillsynsmyndighet får fatta beslut om föreläggande, tilldela anmärkning eller återkalla ett godkännande. (Se 26 kap. Skollagen *Tillsyn*).

17. Ändringar

17.1 Förändringar

Skär förändringar av väsentlig betydelse i verksamheten krävs nytt godkännandebeslut. Detta gäller t.ex. när verksamheten överläts på någon annan, vid förändring av antalet platser i verksamheten, av verksamhetens ideologiska och pedagogiska inriktning och vid byte av lokal. Byte av rektor och styrelse ska alltid anmälas.

17.2 Avslutande av verksamhet

Den enskilde huvudmannen kan begära att godkännandet ska avslutas om verksamheten upphör. Kommunen och föräldrar måste då informeras i god tid, senast 3 månader innan.

18. Överklagande

Beslut av en kommun får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i fråga om godkännande eller återkallelse av godkännande. (Se 28 kap. 5 § *Beslut av en kommun eller en region*).

19. Bidrag

19.1 Bidrag från hemkommunen

Hemkommunen ska lämna bidrag till den enskilde huvudmannen för varje barn vid enheten. Bidraget är ett grundbelopp. Kommunen fattar årligen beslut om nivån på grundbeloppet på samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola. (Se 8 kap. 22-23 §§, *Bidrag från hemkommunen*).

19.2 Berättigad till bidrag

Bidragsskyldigheten gäller bara i den omfattning som barnet ska erbjudas förskola enligt 8 kap. 4-7 §§, plats i fritidshem i enlighet med 14 kap 3-4 § Skollagen samt plats i pedagogisk omsorg i stället för i förskola eller fritidshem.

19.3 Utbetalning av bidrag

Utbetalning sker månadsvis och i enlighet med Utbildningsnämndens riktlinje för resursfördelning. Det är den enskilde huvudmannens skyldighet att till av kommunen anvisad person rapportera ersättningsberättigade barn. I det fall den enskilde huvudmannen lämnat felaktigt underlag för utbetalning av bidrag och för mycket bidrag erhållits ska det återbetalas.

19.4 Återkrav av utbetalade medel

Om verksamheten av någon anledning upphör ska Utbildningsnämndens fordran på den enskilda huvudmannen regleras. Om för mycket bidrag utbetalats ska det återbetalas. I de fall det framkommer att verksamheten avviker från det godkännande Utbildningsnämnden lämnat eller de riktlinjer som gäller för erhållande av bidrag kan Utbildningsnämnden hålla inne utbetalning av bidrag och eventuella andra medel som beviljats verksamheten.

20. Ersättningar

20.1 Grundbelopp

Inför varje nytt kalenderår fattar Utbildningsnämnden beslut om varje enskild verksamhets grundbelopp för kommande år.

20.2 Tilläggsbelopp

Ansökan och beviljande av tilläggsbelopp sker i enlighet med Utbildningsnämndens riktlinje.

Dessa riktlinjer träder i kraft den 20 maj 2026.

Rose-Marie Isaksson
Ordförande i utbildningsnämnden

Åsa Johansson
Tf. Förvaltningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen